

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Feldballe Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280053	Skolens navn: Feldballe Friskole
----------------------	-------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Poul Richard Madsen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
09-10-2019	Hele skolen	Morgensamling	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
09-10-2019	0.kl	Dansk	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
09-10-2019	2. - 3.kl	Matematik	Naturfag	Poul Richard Madsen
09-10-2019	2.kl	Dansk	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
09-10-2019	4. - 5.kl	Dansk	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
27-11-2019	0. - 5. kl	Morgensamling	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
27-11-2019	2. - 3. kl	Dansk	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
27-11-2019	0. - 1. kl	Frilandshaven	Naturfag	Poul Richard Madsen
27-11-2019	4. - 5. kl	Dansk	Humanistiske fag	Poul Richard Madsen
27-11-2019	6. - 9. kl	Teaterforestillinger	Praktiske/musiske fag	Poul Richard Madsen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Ifølge lov om friskoler skal den tilsynsførende føre tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk, samt med om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der

almindeligvis kræves i folkeskolen. Den tilsynsførende skal endvidere sikre, at skolens undervisning foregår på dansk, og at skolens hele virke forbereder eleverne til at leve og tage ansvar i et samfund med frihed og folkestyre.

Dét er altså min primære opgave, og der har jeg naturligvis mit fokus og forsøger at løse opgaven så godt som muligt!

Det er mit 2. og sidste år som tilsynsførende her på friskolen, og i løbet af de to år har jeg været igennem næsten hele fagrækken, og har i hvert fald de tre hovedområder - det humanistiske - det naturvidenskabelige og det praktisk/musiske dækket fint ind.

I alle friskolens fag har man valgt at følge Folkeskolens Fælles Mål.

Jeg har været rigtig glad for at komme på tilsynsbesøg her på friskolen. Jeg oplever en god friskolekultur, hvor en god og positiv tone eleverne imellem men også mellem elever og lærere, er det bærende element. Det virker frisættende og tryghedsskabende og understøtter samtidig et godt læringsmiljø – dejligt! Der er – og skal være – plads til den enkelte men friskolen møder også alle elever med en klar forventning om, at de både bidrager til – og ønsker at være en del af – fællesskabet.

Jeg har overalt set velforberedt undervisning, der blev gennemført på en måde, der vidner om god indsigt i elevernes udgangspunkt, fagenes mål og de krav, der er rimelige at møde de pågældende elever med.

Jeg har – ud over mine besøg – løbende fulgt friskolens hjemmeside og læst ugebrevene. Derudover har jeg i forbindelse med mine besøg haft givende ”skolesnakke” med både skoleleder, lærere og sidst men ikke mindst også flere elever.

Jeg glæder mig altid, når friskoler satser på – også – at give eleverne oplevelser, erfaringer, udfordringer og læring, som ligger ud over Folkeskolens Fælles Mål. Det gør man på Feldballe Friskole, og i sidste års tilsynsrapport nævnte jeg flere eksempler, som alle gik på at ”komme ud af huset” for at opleve, underholde...!

I denne tilsynsrapport vil jeg prøve at kigge nærmere på ”Udeskole i Frilandshaven” i 4.-5. kl., ”Akademiet” i 6.-7. kl. og endelig ”Adventure Race” i 8.-9. kl., og se om der måske skulle være en rød tråd imellem dem, og hvordan det harmonerer med friskolens værdigrundlag?

Derfor får I igen min forkortede udgave af Feldballe Friskoles værdigrundlag:

Faglighed – nysgerrighed. Børnene skal blive dygtige ud fra en udvidet forståelse af faglighed. De skal kunne bruge deres faglighed i forskellige sammenhænge i og udenfor skolen!

Fællesskab – glæde. At være i et fællesskab betyder, at man skal kunne samarbejde med andre, bidrage til det fælles, men uden at man giver afkald på sig selv! Man vil, når det lykkes, opleve at være del af noget, der er større end en selv.

Kreativitet – opfindsomhed. Børnene skal lære at tænke kreativt og anderledes og kunne se problemstillinger og udfordringer fra forskellige vinkler og tænke måder. De skal lære at lære!

For lige at vise, at det ikke er et helt tilfældigt område, jeg har valgt at dykke ned i, kan jeg henvise til Renes videohilsen i uge 20. Her fortæller han, at en af de erfaringer friskolen har gjort sig under coronarestriktionerne

er, at mange elever har haft godt af mere udeliv/udeundervisning, mere bevægelse...og at det er noget af det, som friskolen i en eller anden form vil videreføre.

Jeg var under et af mine besøg i år med 0.-1. kl. i Frilandshaven, og jeg har snakket med flere lærere om, hvad indholdet er i Udeskolen og i Akademiet og derudover hentet informationer på skolens hjemmeside.

Jeg har nedenfor samlet mine iagttagelser under de tre hovedgrupper af undervisning: Det humanistiske fagområde, det naturvidenskabelige fagområde og det praktisk/musiske fagområde. Det er ifølge bekendtgørelsen om tilsynsførende min opgave at vurdere om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der vil således være tomme felter i erklæringen, hvilket alene skyldes min organisering af stoffet i mere overordnede kategorier.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Undervisningen i det humanistiske fagområde står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Set i et snævert perspektiv kan man dokumentere det gennem resultaterne til afgangsprøverne, men det kan heldigvis i højere grad dokumenteres gennem en iagttagelse af, hvilket indhold der undervises i – og hvordan eleverne engagerer sig i indholdet.

Der arbejdes med et bredt udsnit af læremidler, der varierer mellem skolens egne indkøbte materialer, lærernes

selvproducerede opgaver og de digitale platforme friskolen har købt adgang til. Der er således skabt god mulighed for at variere i både indhold og arbejdsformer, og det falder tilsyneladende lærerne helt naturligt. Under mine besøg har jeg noteret mig: Faglige oplæg ved lærerne, klassesamtale, individuelle skriveøvelser, lyrikværksted, stavetræning, gruppearbejde, makkerlæsning, diskussion...

Her kommer eksempler på nogle af de danskfaglige områder, jeg har overværet i dette skoleår. 0.kl. læseevaluering (bogstavgenkendelse), Ole Lund Kirkegårds forfatterskab (Hodja fra Pjort) i 2./3. kl., Story Telling (byudvikling) i 4./5. kl., Læsetræning (Alkalær) i 2./3.kl og endelig "En ensom pige" Teaterforestilling i 6.-9. kl.

Jeg har overalt set velforberedt undervisning, der blev gennemført på en måde, der vidner om god indsigt i elevernes udgangspunkt, danskfagets mål og de krav, der er rimelige at møde de pågældende elever med.

Undervisningsdifferentiering er et must, når klasserne spænder over to årgange. Det ser også efterhånden ud til at være ren rutine for både elever og lærere og har tilsyneladende den positive effekt, at flere elever bliver mere selvstændige, men også at eleverne bliver gode til både at spørge og hjælpe hinanden.

Evaluering af dansk og læseområdet: LUS læseudviklingskemaet, ST – prøver, Sprogvurdering 0.kl, OS64 ordlæseprøve, CHIPS – kognitiv test og endelig DVO ordblindetest som tages efter behov.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Også i de naturvidenskabelige fag står undervisningen mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Der arbejdes – også her – med relevant og varieret materiale.

Eleverne præsenteres for forskellige arbejdsformer, men de fleste lektioner kører dog over samme grundform med fælles gennemgang af et emne, klasse- eller gruppevise aktiviteter og afsluttende med selvstændigt- eller makkersamarbejde i matematikbogen. Lærerne forsøger at undervisningsdifferentiere så godt som muligt og er meget optaget af den enkelte elevs læring.

Klassesammensætningerne gør, at det - som i de humanistiske fag - bliver helt nødvendigt, at eleverne bliver rigtig gode til både at samarbejde og til at arbejde selvstændig - og det gør de!

Evaluering for matematikområdet: Ugeopgaver og evalueringsopgaver (fast fra 4.kl og op) Den standardiserede test MG danner grundlag for en pædagogisk handleplan.

Under er af mine besøg i dette skoleår var jeg med i en time i 2.-3. kl., hvor de netop blev "testet" i matematik.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

For at kigge lidt nærmere på det praktisk/musiske område valgte jeg i år at besøge friskolen i den temauge, hvor 6.-9. kl. arbejdede med teaterforestillingen "En ensom pige"!

Det er bl.a. i disse uger, de forskellige praktisk/musiske fag "skal stå deres prøve". Det er her, "de skal spille sammen", og eleverne skal vise, hvad de har med af læring fra deres timer i musik, sløjd og billedkunst!

Eleverne havde selv været med til at skrive stykket og til at forme det, og det var tydeligt at se i den måde de engagerede sig i det – de så ganske enkelt ud til at føle ejerskab – dejligt! Der var fine kulisser, gode skuespillere, dansere og et "tændt" lyd- og lyshold ... - "det hele spillede sammen"! Jeg var der til generalprøven, og de så bare ud til at glæde sig til, at de om aftenen skulle vise det forældrene.

Jeg ved bl.a. fra ugebrevene, at børnene på friskolen også får mange oplevelser ud af huset, hvor de er rundt og "vise flaget" med både musik og billedkunst.

Rundt på friskolen er det også tydeligt, at forskellige billedkunstprojekter bliver vist frem og er med til at udsmykke skolen.

Jeg er slet ikke i tvivl om, at undervisningen på friskolen også på det praktisk/musiske fagområde står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen!

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Med de kommentarer jeg allerede har skrevet, er det vist tydeligt, at jeg også ud fra en helhedsvurdering kan stå inde for, at friskolens undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Som jeg skrev i feltet "Om besøgene", glæder jeg mig altid, når friskoler satser på – også – at give eleverne oplevelser, erfaringer, udfordringer og læring, som ligger ud over Folkeskolens Fælles Mål.

Det, tror jeg, man gør på Feldballe Friskole, og derfor vil jeg kigge nærmere på, hvad indholdet er i "Udeskole i Frilandshaven" i 4.-5. kl., "Akademiet" i 6.-7. kl. og endelig "Adventurerace" i 8.-9. kl., og se om der måske skulle være en rød tråd imellem dem, og hvordan det harmonerer med friskolens værdigrundlag?

Fra "Udeskole i Frilandshaven" som er skemalagt til en dag om ugen i 4.- 5. kl., har jeg udvalgt følgende:

Læring af meningsfulde praktiske færdigheder... slå græs, bruge en fejekost, en havesaks, en sav, at klippe hæk... Det må godt være lidt farligt, man må godt slå sig lidt, man må også godt få en lille vabel – man dør ikke af det, men lærer måske at sige pyt... og måske bliver man lidt mere robust?

Indsigt i hvilke arbejdsopgaver der er forbundet med at holde have og udearealer, stå for madlavning... bruge småværktøj, hakke løg, konservere, røgning af fisk, lave bålmad...

En tankegang, hvor initiativer, ideer, kreativitet, ansvarsfuldhed og kvalitetsbevidsthed bliver indarbejdet i elevernes måder at tænke og arbejde på... lærernes opgave at bakke op om elevernes initiativer, ideer og ellers være klar på sidelinjen...

Træning i sociale færdigheder så hjælpsomhed og at tage ansvar og vise hensyn bliver nøglebegreber...

Praktisk "selvhjulpethed", et åbent og rummeligt sind, generel livsduelighed...

I Frilandshaven er vi sammen på kryds og tværs. Vi deler pauser, arbejdsopgaver, frikvarterer og madpakke, og alle er bevidste om, at vi har et fælles ansvar for at bevare den gode og autentiske relation, som betyder alt for, at "Frilandshaven" bliver mere end udeskole – men nærmere et interessefællesskab, som alle nyder at være en del af!

Fra "Akademiet" 6.-7. kl. har jeg udvalgt følgende:

I Akademiet har vi fokus på, hvordan eleverne i den enkelte gruppe arbejder, trives og interagerer med hinanden...

Vi arbejder med elevernes sociale relationer, elevernes personlige udvikling, elevernes robusthed, elevernes samspil med det nære miljø, samt lærer/elev relationen...

Skolens kerneværdier bruges som udgangspunkt for den måde læreren er sammen med eleverne på. Det vil sige nærvær, positiv spejling, humor, dynamik, fleksibilitet, trivsel og handling...

Relationer og trivsel træder tydeligt frem som de store gennemgående fokuspunkter, og der er vist ingen tvivl om, at begge dele højnes, når elever i fællesskab og ved fælles hjælp løser praktiske opgaver eller hjælper hinanden igennem fysiske udfordringer, som de ikke på forhånd havde troet, de kunne klare.

Fra "Adventurerace" – GI` DEN GAS! 8.-9. kl.

Adventurerace er en uforudsigelig livsstilssport og en holdkonkurrence, der stiller krav til udholdenhed, samarbejde og færdigheder i at kunne finde vej i naturen.

Vi vil veksle mellem almindelig klasseundervisning, teamsamarbejde, fysiske aktiviteter, samarbejdsøvelser...

Evaluering sker løbende i undervisningen og individuelt, lærer og elever imellem – og i teams.

Morgentræning, gruppeøvelser, mini-race, Syddjurs Challenge, vandretur, MTB-tur, Ekspeditions-race, MTB-GPS-race...

Udvikle eleverne som teamdeltagere – arbejde med og vurdere egne styrker og svagheder – samarbejde og kende sin optimale rolle (kaptajn, navigatør, motivator)

Jeg har markeret nogle af de ord, der er med til at skabe en rød tråd igennem hele forløbet, og som også harmonerer fint med friskolens værdigrundlag.

Det er mit klare indtryk, at alle elever, der har været igennem disse tre forløb står lidt stærkere, er lidt mere livsduelige, lidt mere robuste, lidt bedre teammakker, lidt mere klar til at tage næste skridt i deres uddannelsesforløb.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Jeg har igen i år valgt at samle bemærkningerne til alle punkter under frihed og folkestyre og demokratisk dannelse under ét, da de i mine øjne hænger tæt sammen!

I sidste års tilsynsrapport forsøgte jeg at finde mange forskellige eksempler på aktiviteter/undervisningssituationer fra årsplanen, som jeg synes gav mening at nævne i forhold til læring om "frihed og folkestyre, demokratisk dannelse, ligestilling"...! Disse aktiviteter finder selvfølgelig stadig sted, og eksempler kan findes i tilsynsrapporten for 2018/19.

Men jeg synes faktisk, det giver rigtig god mening også at kigge på friskolens dagligdag. For er det ikke netop her gennem hele friskolens kultur, virke og daglige undervisning, at de demokratiske værdier som frihed og folkestyre

– demokratisk dannelse – friheds- og menneskerettigheder – underbygges? Det er – efter min mening – her eleverne får dem ”ind under huden”! Det er, når de oplever en anerkendende og tillidsbaseret relation mellem lærere og elever, eller når de oplever, at lærerne efter bedste evne forøger at inddrage alle elever. Det er når eleverne oplever, at de bliver bedre og bedre til at lytte til hinanden og til at argumentere for en sag. Det er også, når de oplever/forstår, at ikke alle er ens, og at det er helt rimeligt, når alle elever ikke altid kan eller skal behandles ens.

Jeg er ikke i tvivl om, at eleverne på Feldballe Friskole er klar over, at dialog og argumentation er vejen frem mod både den gensidige forståelse og den gensidige respekt.

For at eleverne kan lære at indgå i et samfund med frihed og folkestyre, er det nødvendigt, at de øves i / lærer vigtigheden af både det enkelte individ og fællesskabet.

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

18.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Støtteforeningen for Feldballe Friskole v/Anja Svendsennk	Stenbjergvej 11, 8410 Rønde	62813,00

18.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

82813,00 kr.

19. Tilsynets sammenfatning

Feldballe Friskole er velfungerende og skolens samlede undervisning står absolut mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og jeg har også konstateret, at undervisningen foregår på dansk!

Elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk er tilfredsstillende, hvilket bl.a. underbygges af de karakterer som 9.kl i de senere år har opnået ved Folkeskolens Afgangsprøver. Også indenfor friskolens øvrige fagområder er elevernes standpunkter absolut tilfredsstillende.

Friskolen forbereder gennem hele skoleforløbet eleverne til at blive aktive borgere i et samfund med frihed og

folkestyre.

Da dette er min sidste tilsynsrapport, vil jeg slutte med at sige tak for et godt og udbytterigt samarbejde og ønske jer alle held og lykke i arbejdet med at videreudvikle en i forvejen fantastisk friskole!